

**SUMAR PRIVIND IMPLEMENTAREA PLANULUI DE ACȚIUNI PENTRU REALIZAREA SRSJ
RAPORT SEMESTRIAL IANUARIE 2014 - IULIE 2014
PILONUL II**

STATISTICĂ GENERALĂ SRSJ

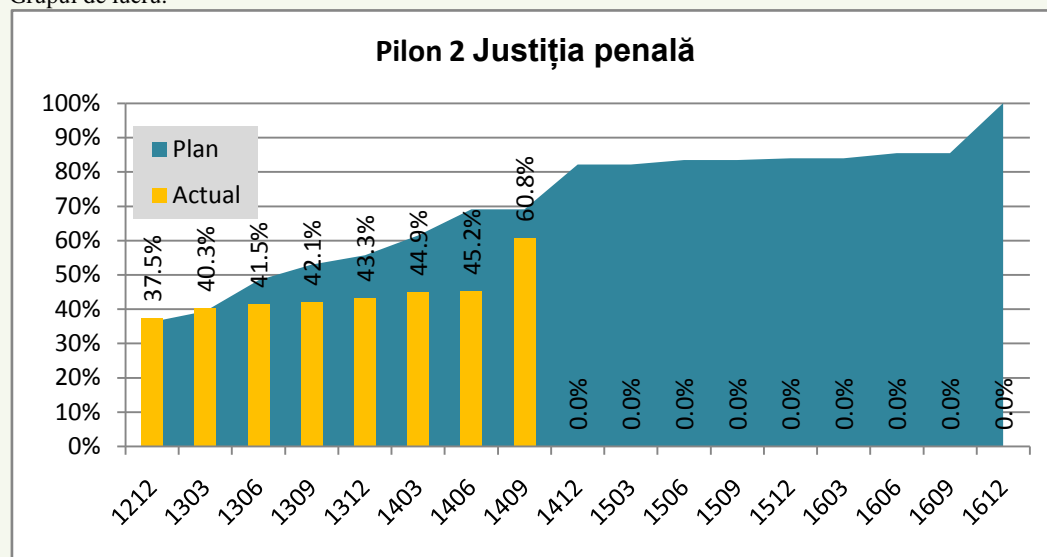
Total acțiuni	Realizate	Realizate parțial	Nerealizate	Desuete sau irelevante
77	38	18	21	0
100%	50%	23%	27%	0%

Graficul de mai jos reflectă nivelul de implementare a Pilonului respectiv conform Strategiei și Planului de Acțiuni la data indicată în axa orizontală. Astfel, codul numeric "1409" presupune: primele două cifre "14" - anul 2014, ultimele două cifre "09" - luna septembrie.

Fonul albastru reflectă volumul de lucru (din totalul pe Pilonul respectiv pînă la finele Strategiei și Planului de Acțiuni - 2016) programat pentru etapa respectivă (i.e. septembrie 2014).

Coloanele de culoare galbenă indică cota realizată la data respectivă.

Precizăm că volumul de lucru pentru Pilon a fost calculat în dependență de următoarele criterii: numărul de acțiuni în Pilon, numărul de indicatori ai acestor acțiuni, ponderea direcțiilor strategice/domeniilor de intervenție/acțiunilor/indicatorilor după cum au fost stabilite de către Grupul de lucru.

Performanța instituțiilor

Tabelul de mai jos reflectă performanța instituțiilor raportată la volumul de lucru integral prevăzut în Pilonul II conform Planului de Acțiuni pentru implementarea Strategiei pînă la finele acesteia (2016). Volumul de lucru total în Pilonul respectiv pentru toate instituțiile reprezintă 1,00, iar fiecărei instituții îi revine o cotă din acest total (de ex. Ministerului Justiției îi revine cea mai mare parte, care constituie cota 0,47 din 1,00). Drept criteriu pentru aprecierea respectivă a fost luată responsabilitatea implementării și raportării repartizate instituțiilor (primul loc ocupat în lista instituțiilor implementatoare la acțiunea respectivă). La fel, este de menționat că cota parte a volumului de lucru pentru instituție a fost calculată în dependență de următoarele criterii: numărul de acțiuni de care e responsabilă instituția, numărul de indicatori ai acestor acțiuni, ponderea direcțiilor strategice/domeniilor de intervenție/acțiunilor/indicatorilor după cum au fost stabilite de către Grupul de lucru.

Rîndul "Ponderabilitatea indicatorilor realizați (din max. 1,00)" reflectă cota implementată din volumul de muncă total (în Pilonul respectiv) repartizat instituției.

Rîndul "Ponderabilitatea indicatorilor realizați în raport cu volumul de lucru (%)" reflectă coraportul procentual dintre cota implementată și volumul de muncă total (în Pilonul respectiv) repartizat instituției. De ex. Ministerul Justiției a implementat 0,30 din cota 0,47 atribuită în Pilonul respectiv conform Planului de Acțiuni pentru implementarea Strategiei pînă la finele acesteia (2016), ceea ce reprezintă 63%.

	MJ	INJ	PG	CNA	CSP	MAI	MM
Volumul de lucru (ponderat) în cadrul acestui pilon (din max. 1,00)	0,47	0,06	0,26	0,06	0,02	0,11	0,01
Ponderabilitatea indicatorilor realizați (din max. 1,00)	0,30	0,02	0,14	0,06	0,02	0,08	-
Ponderabilitatea indicatorilor realizați în raport cu volumul de lucru (%)	63	35	54	100	73	68	-

REALIZĂRI IMPORTANTE / IMPACT

▪ **Concepția de reformare a Procuraturii: "Consolidarea profesionalismului și a independenței"** a fost adoptată la 03.07.2014 de Parlament și publicată la 19 septembrie 2014. Documentul reprezintă baza conceptuală pentru elaborarea proiectelor de legi în scopul realizării și promovării reformei Procuraturii și abordează o serie vastă de domenii grupate în următoarele blocuri: locul și rolul procuraturii; organizarea și activitatea sistemului organelor procuraturii; independența funcțională și răspunderea procurorilor; garanțiile sociale ale procurorilor. Concepția aprobată reprezintă un consens în ceea ce privește reforma Procuraturii și constituie un fundament pentru noua Lege cu privire la Procuratură. Proiectul noii Legi a fost remis Președintelui Parlamentului, pentru examinare în cadrul Grupului de lucru creat prin [Dispoziția Președintelui Parlamentului DDP/C1 nr. 2 din 15 ianuarie 2014](#) pentru definitivarea Concepției și elaborarea proiectelor de acte normative ce vizează reforma Procuraturii.

▪ **Studiul cu privire la necesitățile de personal ale organelor procuraturii și de optimizare a numărului de procurori și de personal**

auxiliar (act. 2.2.6 punct.1) și **Optimizarea hărții dislocării organelor procuraturii în vederea consolidării capacităților ei instituționale** (act. 2.2.6 punct.3 - realizată parțial). „Centrul de Resurse Juridice” a elaborat **Studiul privind optimizarea structurii procuraturii și a sarcinii de muncă a procurorilor din Republica Moldova** care a fost prezentat public la 23 iunie 2014. Studiul conține recomandări cu privire la realocarea funcțiilor de procuror, optimizarea unor procuraturi din Republica Moldova și revederea structurii interne a procuraturilor specializate. În procesul de reformă a Procuraturii urmează a se ține cont și de optimizarea hărții judecătorești. Studiul recomandă realocarea funcțiilor de procuror între diferite procuraturi în vederea asigurării unui volum de muncă comparabil pentru toți procurorii. Potrivit Studiului, este absolut necesară sporirea numărului de personal care asistă procurorii. Aparent, sporirea numărului de personal cu 50% ar fi una rezonabilă.

▪ **Proiectul noii legi privind expertiza judiciară**, care să reglementeze condițiile de obținere a calității de expert judiciar; condițiile de recunoaștere a calificării de expert judiciar în Republica Moldova pentru persoanele care au obținut-o într-un alt stat; criteriile de admitere și de examinare a candidaților la funcția de expert judiciar și elaborarea proiectului de modificare a unor acte normative (act. 2.3.3. punct. 2). La data de 2 iulie 2014 proiectul de lege fost remis Guvernului spre examinare și ulterioară aprobare.

▪ **Studiul privind condițiile, regulile și procedura de formare și funcționare a grupurilor interdepartamentale** (act. 2.3.4. punct 1). Studiul recomandă elaborarea proiectului de modificare a cadrului legislativ în vederea stabilirii modului, procedurii și condițiilor de funcționare a grupurilor interdepartamentale și a normelor interdepartamentale de către instituțiile implicate în procesul penal în scopul reglementării activității grupurilor.

▪ **Studiul privind necesitatea specializării actorilor din faza prejudiciară** (act. 2.3.5. punct. 1). Procuratura Generală a elaborat Studiul privind necesitatea specializării actorilor din faza prejudiciară, în conformitate cu care s-au propus:

- elaborarea amendamentelor legislative sau departamentale, care urmează să asigure specializarea organelor de urmărire penală reieșind din categoriile de infracțiuni investigate;

- operarea modificărilor de rigoare în actele normative, ordine, dispozițiile cu privire la distribuirea obligațiilor de serviciu în funcție de domeniile în care este optim de a specializa organele de urmărire penală sau subdiviziunile acestora, după necesitățile sistemului de drept și specificul infracțiunilor investigate;

- elaborarea de programe de instruire specializată și desfășurarea cursurilor propriu-zise;

- elaborarea ghidurilor privind investigarea anumitor categorii de infracțiuni;

- dezvoltarea lucrului în echipe de specialiști, inclusiv echipe multi-disciplinare menite să asiste procurorii în desfășurarea activităților lor;

- revizuirea modalității de conlucrare între instituțiile specializate.

▪ **Studiul privind oportunitatea distribuirii electronice a sesizărilor cu privire la săvârșirea de infracțiuni, luând în considerare practica altor state și, după caz, formularea unor propuneri de modificare a cadrului normativ** (act. 2.4.1. punct. 3). Conform rezultatelor studiului se consideră inoportună și dificilă implementarea procedurii de distribuire electronică a sesizărilor cu privire la comiterea infracțiunilor sau de prezentare a propunerilor pentru modificarea cadrului normativ existent, dată fiind etapa primară de examinare, necesitatea administrării operative și calitativă a probatorului, gradul divers de complexitate a cazurilor, stagiul de muncă și pregătirea profesională diferită a polițiștilor și ofițerilor de urmărire penală.

▪ **Instituirea și implementarea unui nou sistem unitar de indicatori de performanță pentru toate instituțiile implicate în procesul penal** (act. 2.4.3. punct. 2). Urmare consultărilor, Grupul de lucru interdepartamental a elaborat proiectul ordinului comun pentru aprobarea Indicatorilor unici de performanță pentru instituțiile implicate în procesul penal și a Metodologiei de evaluare a eficienței activității de urmărire penală care a fost semnat de Procurorul General, Ministrul Afacerilor Interne, Directorul Centrului Național Anticorupție și Directorul General al Serviciului Vamal la data de 12 septembrie. Procuratura Generală propune organizarea de către instituțiile semnatare a testării aplicării Indicatorilor unici de performanță pentru instituțiile implicate în procesul penal și a Metodologiei de evaluare a eficienței activității de urmărire penală în cadrul procuraturilor și organelor de urmărire penală din raioanele Cahul, Strășeni și Briceni, pentru perioada august-octombrie 2014.

NEREALIZĂRI / CAUZE:

▪ Proiectul de lege cu privire la Procuratură **nu este definitivat**, aflându-se la examinare și coordonare suplimentară în cadrul Grupului de lucru creat prin Dispoziția Președintelui Parlamentului din 15 ianuarie 2014. Aparent, definitivarea proiectului a fost condiționată de intrarea în vigoare a Concepției aprobate la 03.07.2014. Aproximativ jumătate din acțiunile 2.2.1.p.2, 2.2.2.p.2, 2.2.3.p.1, 2.2.5.p.2, 2.2.6.p.2, 2.2.7.p.2, 2.2.7.p.3, 2.2.8.p.2, 2.2.10.p.2, 2.2.10. p.3, a căror realizare este preconizată prin noua lege cu privire la Procuratură, au expirat deja.

▪ **Crearea mecanismelor de măsurare a performanței prin sondajele de opinie în rândul justițiabililor privind activitatea organelor procuraturii** (act. 2.2.2 punct. 4 - acțiune continuă cu termen de realizare trimestrul I 2013 – IV 2014).

▪ **Elaborarea programelor de informare a victimelor infracțiunilor cu privire la drepturile lor** (act. 2.5.3. punct 3). Ministerul Muncii, Protecției Sociale și a Familiei a invocat precum că nu are competențe atribuite de legislația Republicii Moldova de a informa victima unei infracțiuni. S-a făcut referire la textul art. 277 CPP al RM, în conformitate cu obligativitatea de a explica drepturile și obligațiile participanților la urmărirea penală aparține organului de urmărire penală.

DIFICULTĂȚI:

▪ Proiectul de lege cu privire la Procuratură are un **statut incert**, având în vedere faptul că acesta a fost expediat Parlamentului spre examinare și aprobare de către Ministerul Justiției și Procuratura Generală, însă proiectul de lege nu este înregistrat ca atare pe lista proiectelor aflate în Parlament.

▪ Realizarea **acțiunii 2.2.1. punct 2 - Elaborarea proiectului de modificare a Constituției în partea ce ține de procedura de numire și demitere a Procurorului General și durata mandatului acestuia** este problematică în condițiile în care în Parlamentul actual nu s-ar acumula numărul necesar de voturi (2/3 din deputați), dar și din motivul termenului minim de 6 luni prevăzut de art. 143 din Constituție.

▪ În ceea ce privește **acțiunea 2.2.3. punct 1 - Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, prin care să se stabilească un buget separat, numărul necesar de personal administrativ și alocarea unui sediu pentru Consiliul Superior al Procurorilor**, deși pentru аренда sediului Consiliului Superior al Procurorilor au fost alocați 628 mii lei a fost invocată imposibilitatea realizării acestei acțiuni pe motivul că este condiționată de aprobarea modificărilor la Legea cu privire la Procuratură, fapt care ar face imposibilă valorificarea mijloacelor în volumul prevăzut. Potrivit Legii în vigoare, art.97 alin.(2) Consiliul Superior al Procurorilor are sediu în municipiul Chișinău.

▪ Statistica privind valorificarea mijloacelor bugetare alocate pentru implementarea Strategiei în 2014 reflectă o **absorbție mică a acestora de către Procuratură - în proporție de 1,5 %** (241,3 mii lei din totalul de 16 071,4 mii lei). Media generală pe instituții este de 43%. Doar

Consiliul Superior al Magistraturii și Oficiul Central de Probațiune sînt instituțiile comparabile care au demonstrat un grad mai mic de absorbție (5% și, respectiv 10%). Una dintre explicații, ar fi insuficiența capacităților manageriale de a organiza lucrul astfel încât bugetele planificate să fie utilizate în conformitate cu scopul pentru care au fost solicitate.

IMPLICARE PARTENERI / SOCIETATE CIVILĂ

- La lucrările grupurilor pentru **elaborarea și definitivarea Concepției de reformare a Procuraturii și proiectului de lege cu privire la Procuratură** au contribuit reprezentanți ai Misiunii OSCE în Republica Moldova, Ambasadei Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova, Oficiului Consiliului Europei în Republica Moldova, Misiunii Norvegiene de Experți pentru Promovarea Supremației Legii în Moldova (NORLAM), Misiunii Uniunii Europene de Consiliere în Politici Publice pentru Republica Moldova (EUHLPAM), Centrului de Resurse Juridice din Moldova, Institutului de Reforme Penale (IRP).
- **Studiul privind optimizarea structurii procuraturii și a sarcinii de muncă a procurorilor din Republica Moldova** (act. 2.2.6 punct.1 și 3) a fost elaborat de Asociația Obștească „Centrul de Resurse Juridice” din Moldova, cu suportul financiar al Ambasadei Statelor Unite ale Americii.
- **Organizarea cursurilor de instruire a persoanelor implicate în activitățile de investigare și urmărire penală** (act. 2.3.2. punct. 2) a fost realizată cu suportul American Bar Association - Rule of Law Initiative (ABA/ROLI), Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM), Misiunii Norvegiene de Experți pentru Promovarea Supremației Legii în Moldova (NORLAM), Misiunii OSCE în Republica Moldova
- **Elaborarea sistemului informațional automatizat de evidență a infracțiunilor “Registrul informațiilor criminalistice și criminologice”** (act. 2.4.1. punct. 1) - se implementează în colaborare cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP).

ACTIVITATEA GRUPULUI DE LUCRU

În semestrul I 2014, au avut loc 5 ședințe. Instituțiile cu cele mai multe absențe: Serviciul Vamal (nu a avut nici o prezență), iar Curtea Supremă de Justiție și Serviciul de Informații și Securitate au absentat câte 3 ori.

RECOMANDĂRI ALE GRUPULUI DE LUCRU

1. Asigurarea definitivării și promovării urgente a proiectului noii Legi cu privire la Procuratură prin abordarea acestui subiect la un nivel mai înalt (Guvern, Parlament) și prezentarea acestuia Comisiei de la Veneția pentru emiterea opiniei.
2. Identificarea unor posibilități de acordare a asistenței tehnice (expertiză) Procuraturii Generale din partea donatorilor și partenerilor de dezvoltare, în vederea consolidării capacităților manageriale și asigurării unei absorbții mai eficiente a bugetelor alocate pentru realizarea Strategiei. Lansarea Proiectului UE de asistență tehnică Nr. 2 - Cu privire la justiția penală / 2014-2016 ar putea fi una dintre soluții.
3. În ceea ce privește acțiunea 2.4.3. punct. 2 - *Instituirea și implementarea unui nou sistem unitar de indicatori de performanță pentru toate instituțiile implicate în procesul penal*, este de remarcat că pentru realizarea intergală a acțiunii respective, pe lângă aprobarea Indicatorilor unici de performanță și a Metodologiei, ar fi nevoie și de implementarea unui sistem informațional pentru colectarea și prelucrarea datelor respective. Pentru acțiunile respective pot fi utilizate resurse alocate conform Matricei pentru elaborarea sistemului (960 mii lei), incluzînd modulul pentru indicatorii de performanță în sistemul de bază (proiectul realizat în colaborare cu UNDP). Pînă la finele anului 2014 este necesară identificarea unor soluții în acest sens, eventual pe calea obținerii asistenței (expertiză, tehnică, financiară) suplimentare din partea donatorilor și partenerilor de dezvoltare.

Această acțiune face parte din Strategia de reformare a sectorului justiției, realizată în Republica Moldova cu sprijinul financiar al Uniunii Europene